

spilav!

SOBOTA 9. 7. 2005

č. 8

Letos jsme sem jeli už svým způsobem ocejchovaní, ať už pozitivně nebo negativně. Naplnit tato očekávání není věc lusknutí prsty. V průběhu festivalu jsme se dozvíдали nejrůznější kritiky, připomínky a ohlasy, většinou dosti protichůdné. Jedněmi nám byla vytýkána přehnaná akademičnost, druhými zas rozplizlá plytkost. Jedni postrádali „jednotící klíč“, druzí spíše oceňovali určitou „vše-hochuť“. Jedněm se to i přes různé problémy líbilo, druzí vypadají spíše tak, že si nás již nekoupí. Jen těžko se člověk může nějakým způsobem čtenářskému publiku zavděčit – tím nemám na mysli rektální alpinismus, nýbrž prostou vstřícnost. Přecejenom dělat si časopis sami pro sebe našim cílem není.

Osobně považuji za úspěch, že se podařilo etablovat „literární přílohu“, která značně podpořila jindy velmi vágní spolupráci účastníků festivalu s redakcí, zároveň jsme si vědomi toho, že vznikly chyby, které se stát neměly – zmiňme alespoň nedostatečné korektury v některých číslech a nekoncepční řazení článků. Na druhou stranu: „chybami se člověk učí“. Slibujeme proto, že do příštího ročníku vřechnu svou práci s odstupem důkladně probereme a pokusíme se, abychom svou redakční činnost zkvalitnili.

Na závěr bych rád poděkoval všem našim přispěvatelům, kritikům a dalším čtenářům Splav!u. Zároveň chci na sobotecký piedestal vyzdvihnout neúnavnou a obětavou práci Lukáše Novosada při organizaci festivalu. Ačkoliv to byl právě on, kdo zajistil převážnou část programu, nedostalo se mu bohužel náležitého ocenění, které by si jistě zasloužil.

Jan Chromý

 dyby Sobotka trvala dva týdny, naučili by se návštěvníci přednášek vypínat telefony?

 Kdyby Sobotka trvala dva týdny, dokázaly by se tu usmířit generace?

Kdyby Sobotka trvala dva týdny, pochopili by místní podnikatelé, že když nebudou mít otevřeno, nevydělají?

Kdyby Sobotka trvala dva týdny, zaměstnali by Na Poště číšníka a kuchaře (až tři) navíc?

Kdyby Sobotka trvala dva týdny, umoudřilo by se počasí?

Kdyby Sobotka trvala dva týdny, byli bychom na stadionu ponecháni celou tu dobu s jedním toaletákem a bez náznaku úklidu?

Kdyby Sobotka trvala dva týdny, byly by všechny úkony před odjezdem hotovy o týden dřív?

Kdyby Sobotka trvala dva týdny, dala by organizátorům dvakrát víc práce.

Kdyby Sobotka trvala dva týdny, znamenalo by to dvakrát víc Splav!ů, dvakrát víc sporů, dvakrát víc nocí končících za svítání nad čerstvým číslem.

Ještě že trvá jenom týden. Aspoň nám zbudou nějaké úkoly napřesrok.

Nelly Vostrá

JÍDELNÍČEK

Snídaně: Džem, máslo, vánočka, čaj s citronem

Polévka: Lovecká polévka

Oběd: Hovězí maso vařené, rajská omáčka, těstoviny

PROGRAM

14:00 zahrada ŠD nebo sál spořitelny (podle počasí)

Závěrečná tečka za 49. ročníkem

Jenisej, Nejenblues, Vaudeville

HUDEBNÍ TEČKA

za 49. ročníkem SŠ

zahrada Šrámkova domu

sobota 9. července 14 hodin

Psát s pokorou a radostí

 dyž byl v loňském roce Jiří Dědeček osloven, aby vedl dílnu tvůrčího psaní na Šrámkově Sobotce, příliš dlouho se nerozhodoval a svoji účast přislíbil. Zkušenost s výukou tvůrčího psaní již měl z Literární akademie Josefa Škvoreckého a přiznává, že práce s mladými autory je i pro něj velmi inspirující. Na Sobotce s nimi pracuje vždy 4 – 5 dnů a proces tvorby popisuje na rozdíl od celoroční práce se studenty Literární akademie spíše jako vzájemnou hru.

Sobotecká dílna čítá většinou okolo deseti účastníků. Témata má Jiří Dědeček připravena dopředu, ale nijak se nebrání ani návrhům a návrhům autorů samotných. Zatím jej vždy příjemně překvapili svým aktivním přístupem. Kromě vzájemné reflexe svých textů se účastníci tento rok pokusili například o monolog, báseň, volnou tvorbu, napsání fejetonu na téma „kompost“ a parafrázi známé české lidové písně *Pec nám spadla*.

Festivalová literární dílna je primárně určena soutěžícím oceněným v obou kategoriích sobotecké literární soutěže. Jedná se tedy o prozaiky i básníky. Toto prolnutí dle Jiřího Dědečka vůbec nevadí. Prozaici se rádi rozpomenou na své básnické pokusy, které nikoho z nich neminuly, a básníci si naopak rádi zkusí napsat krátkou povídku či fejeton. Obsah dílny se tak může zaměřit jak na tvorbu poezie, tak i krátkých próz.

Účastníci dílny zůstávají s Jiřím Dědečkem v písemném, respektive emailovém kontaktu i po skončení festivalu. Někteří z loňských frekventantů také projeví zájem o účast v letošním ročníku, leč spjatost dílny se soutěží, ve které většinou nezopakovali svůj úspěch, jim to neumožnila.

Splav! například dle mínění Jiřího Dědečka necitlivě kritizoval letošního vítěze Radima Karlacha, který pod svým příspěvkem uvedl, že jeho práce je jen „pracovní verzí“, což může být relevantní argument, ale ne u autora, který takovým vyjádřením pouze zastírá svou citlivost a do jisté míry i přirozenou obavu z kritiky.

Současné začínající autory Jiří Dědeček sleduje už delší dobu. Díky práci na pořadu *Cizí slovo poezie* ho různí nakladatelé dodnes zásobí básnickými sbírkami, mezi kterými se objevují i díla nových a neznámých spisovatelů.

S Jiřím Dědečkem hovořili

Ondřej Šmejkal a Marie Kantůrková

Starýho přednáška

 e včerejším Splav!u byl rozhovor s doc. Starym, kde byla jedna taková poznámka, kde Starý říkal, že se osobně vyhejbná pojmu jazyková kultura a radši dává přednost jazykový praxi. Myslim, že tahle poznámka, která v tom rozhovoru vypadala spíš okrajově, vyjadřuje stručně, vo čem byla ta včerejší přednáška. Když se totiž mluví vo kultuře, hnedka vám naskočí nějaká škála, nějaký kritérium, podle kterýho je něco kulturní a tím pádem správný a něco zas nekulturní, takže špatný. A pak už je blízko k přectavě, že někdo má právo vo týhle správnosti rozhodovat. Je to pak vo tý invazivnosti, vo preskripci a v důsledku vzato vlastně vo moci a vo vynucování. A když pak mluví toho nebo onoho jazyka na takovouhle předešpanou škálu kulturnosti

přistoupěj, tak už i přímo tohle vyžadují, aby jim to někdo předepisoval, takže je to vlastně i v svázanosti a v důsledku v neschopnosti se vyjádřit.

Gdežto když řekneme jazyková praxe, tak to znamená, že se nikomu nic nevnučuje a spíš se jenom kouká, kdo co jak říká, a to pak nikoho nesvazuje, takže se každé může vyjádřit svobodně a říct vopravdu, co chce. Předpokládá to ale určitě vzájemnej respekt a jazykověda by měla možná spíš vychovávat právě k tomu než furt peskovat za s a z. Von koneckonců ten respekt, aspoň teda pokud de vo jazyk, je stejně v nás nějak zakódovanej, protože dva mluvčí stejně dycky nějak vzájemně přizpůsobují ten kód.

Starý tenhle problém ukázal nejenom na současným jazyku, ale i na lingvistickým metajazyku a na jeho vývoji. Podotkl správně, že tím, jak věci pojmenujeme, tak tím je taky vytváříme, a to právě hodně platí i v dějinách naší lingvistiky. Třeba takovej PLK se normálně staví do opozice vůči *Naší řeči*, ale i z těch jejich protipuristických východisek nakonec vyšly některý omezení, který měly podobnej preskriptivní charakter.

Tohle bylo asi to hlavní z té přednášky a pak byl seminář, a já teda nevím, ale zdá se mi, jako že některý lidi to stejně nepochopili, protože se stejně zase vylejvali z toho, jak se čeština kazí v rádiu a v televizi a tak, a že už se nerozlišuje století od staletí a že by se s tím mělo něco dělat.

Takže bylo dobře, že Starý upozornil na důsledky toho, jak pořád někdo chce ten jazyk svazovat, ale zároveň se taky ukázalo, jak ta normotvorná, puristická touha je v každým z nás.

Proč jenom se mi tak blbě píše nespisovně?

Jan Hon

Zapomenuté medailonky

V minulých číslech došlo k nedopatření a nebyly otištěny medailonky obou slovných pedagogů Filozofické fakulty UK. Přinášíme Vám je až nyní, věříme, že je oceníte i přesto. Za svou chybu se hluboce omlouváme.

Prof. PhDr. Karel Kučera, CSc., se narodil roku 1947 v Chlumčanech. V roce 1971 úspěšně zakončil studium oborů český jazyk a literatura a angličtina na Filozofické fakultě UK, kde od roku 1973 působí. V roce 1986 dosáhl titulu docent, roku 1999 titulu profesor. Je vedoucím diachronní složky Českého národního korpusu a spoluautorem *Malého staročeského slovníku* (1979) a *Frekvenčního slovníku češtiny* (2004). Sám napsal knihy *Jazyk českých spisů J. A. Komenského* (1980), *Český jazyk v USA* (1990) a slovník *Cizí slova* (1978).

Doc. PhDr. Zdeněk Starý, CSc., se narodil v roce 1949. Na FF UK v Praze vystudoval obory český jazyk a literatura a estetika, na MFF UK matematiku. V současné době působí jako ředitel Ústavu lingvistiky a ugrofinistiky na FF UK. Ve své odborné činnosti se zabývá zejména teoretickou a kontaktnou lingvistikou, sociolingvistikou a jazykovou kulturou. Knižně publikoval své práce *Psací soustavy a český pravopis* (1993) a *Ve jménu funkce a intervence* (1995).

redakce

Poradna v knihovně

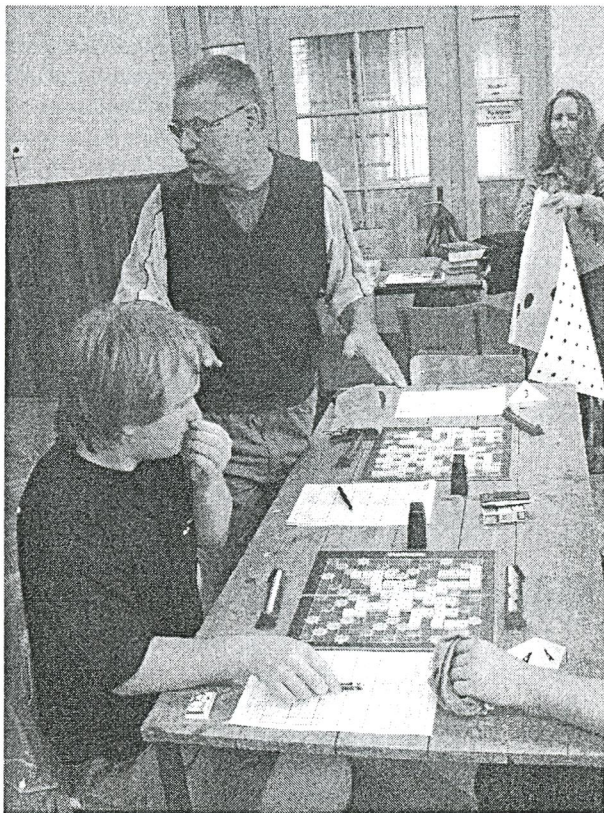

čera po obědě besedovala Alena Nováková – v návaznosti na ranní přednášku doc. Starého – se dvěma mladými pracovníky Ústavu pro jazyk český AV ČR Mgr. Michaelou Černou (z lexikograficko-terminologického oddělení) a Mgr. Martinem Proškem (z oddělení jazykové kultury) o věcech jazykové praxe a o jazykové poradně.

Publiku bylo předvedeno, jak jazykovědci využívají elektronická média: Slyšeli jsme o plánech na vytvoření lexikální databáze současné češtiny, ze které vznikne nový výkladový slovník, i o excerpce pro (mimořádně značně nesystematický, jak pravdivě říká jeden redakční kolega) slovník neologizmů *Nová slova v češtině*. Jazyková poradna pracuje na internetové příručce, jež nahradí *Pravidla českého pravopisu*. Zhlédli jsme poradenské internetové stránky, na nichž je zevrubný seznam často kladených dotazů (www.ujc.cas.cz/poradna/porfaq.htm), i Ústavu Českého národního korpusu (www.ucnk.ff.cuni.cz).

Nevím, do jaké míry je pravdivý můj dojem, že v některých účastnících budí jazykoví rádci ve věku kolem pětadvaceti let nedůvěru. (A byl bych opravdu nerad, kdyby si předchozí větu někdo spojoval se včerejším úvodníkem *Splav!u*; na rozdíl od něj je myšlena vážně a bez ironie.) Publikum však prokázalo svou vyspělost, když se – až na ojedinělé výjimky – ptalo na zajímavé a problematické věci (i když na věci předvídatelné – opravdu nečekaný dotaz vznesen nebyl) a nikdo nepronesl vzrušený monolog o kazící se češtině. Díky!

František Martínek

Během odpoledne se uskutečnil i turnaj ve scrabble.

Ukradený Kapitál

čerejší rozhlasová hra byla příjemným překvapením pro stejně roztržité jako já, kterým se vlivem častých absencí podařilo zcela přehlédnout informaci o změně v původním programu. Namísto Dykova *Posla* tedy Josef Šlerka uvedl hru německého autora Seemanna Meirowitze *Karl Marx a Sherlock Holmes* v režii Ivana Chrže.

Inscenace byla zdařilou parodií – kterýžto žánr nebývá v rozhlase slyšet příliš často – klasických holmesovských příběhů, v českém provedení navíc umocněná hlasem Viktora Preise, který ztvárnil slavného detektiva také v jejich filmové adaptaci. (Pozorný posluchač si jistě povšiml, že stejně se jmenuje i autor knihy, která je jednou ze stop.) Děj se točí kolem krádeže rukopisu Marxova *Kapitálu*, z níž je podezřelý anarchista Bakunin. Po řadě komplikací, jako je nutnost odhalit pravou totožnost Marxe, jenž přišel za Holmesem pod cizím jménem („Ten komunista? – „Ty ho znáš?“ ... „Občas spolu hrajeme bridž.“ – „Ty hraješ bridž s komunistou?!“ – „Když hraje bridž, není to komunista.“), či neúspěšný pokus proniknout inkognito mezi anarchisty, Sherlock Holmes samozřejmě případ vyřeší a byť zraněn, pomůže Marxovi uprchnout z lodi, na níž má být protiprávně deportován zpět do Německa. Ani ve vypjatých chvílích jej neopouští ledový klid a po náročném dni si rád dopřeje meditaci nad Schopenhauerem; myšlenky či citace o tom, že „svět je jen představa“ či „znát kauzalitu je jedinou funkcí rozumu“ se v průběhu hry objevují několikrát.

Autor pracuje i s dalšími klasickými holmesovskými motivy – v hudebním doprovodu hrají výraznou roli housle, detektiv si v jednu chvíli „rozšiřuje vědomí“ pomocí drogy (což samozřejmě neunikne jeho věrnému spolupracovníkovi Watsonovi, jenž se pouze lakonicky otáže: „Nitrožilně, nebo nōsem?“), především ale používá proslulé logické dedukce, dováděné až k absurditě. Velmi zdařilé jsou předěly mezi jednotlivými scénami – *Internacionála* hraná zvonkohrou při rozhovoru s Marxovou dcerou Eleanor plynule přechází ve zpěv ruských imigrantů v hospodě, kde se Holmes s Watsonem snaží vydávat za anarchisticky smýšlející dělníky, citát z *Kapitálu* podmalovává opět *Internacionála*, tentokrát však hraná na housle. Rozhovor s umírajícím Bakuninovým druhem je podbarven pochmurným zpěvem mužského sboru – a (domnělý) vrah v duchu klasické detektivky samozřejmě umírá s téměř šíleným smíchem, aniž by cokoli objasnil – tato výsada připadá až Sherlocku Holmesovi.

Největší úspěch však nakonec zřejmě sklidil Marx. To není logické!

Jana Melková

Nejen zpívání v dešti

e tradicí, že na závěr festivalu předvedou účastníci recitačních dílen, co se za ten týden naučili. V některých případech se sice jedná o demonstraci toho, jak málo se dá během pár dnů stihnout, ale to už patří k věci.

Vlastně nevím, jak si sám pro sebe takovou akci nazvat. Večer fakult mi nezní nejlépe – všichni členové dílen jsou sice vysokoškoláci, jejich obor studia však s recitováním či zpěvem většinou nesouvisí. Napadlo mě i slovo besídka. Recitátoři a zpěváci vystupující většinou se standardní koncepcí „jeden za druhým přijde,

sluice schleuse courant presa immissario sluis sluza zsilip sluss jaz ustava водослив sluice schleuse courant presa immissario sluis sluza zsilip sluss jaz ustava водослив sluice schleuse courant presa immissario sluis sluza zsilip sluss jaz ustava водослив sluice schleuse courant presa immissario sluis sluza zsilip sluss jaz ustava водослив sluice schleuse courant presa immissario sluis sluza zsilip sluss jaz ustava водослив sluice schleuse courant presa immissario sluis sluza zsilip sluss jaz ustava водослив sluice schleuse courant presa immissario sluis sluza zsilip sluss jaz ustava водослив sluice schleuse courant presa immissario sluis sluza zsilip sluss jaz usta

nevypralas! nevyplelas!
i potom se vracel jako by mu tam všechno patřilo
jako by nebyla jiná žena ani jiné dítě jako by nebylo –
sehnuta tíhou mých osmi měsíců čekáš

všetko čo si s ním prežila (a čo on s tebou prežil)
surový príbeh v surovom tichu
odkvapkávajúci zo žíl –
ako šialenstvo tvojho posledného dychu

nebyla jsem tam když tě dolů snášeli
jako by z polí sváželi –
slunečnou
pichlavou a netečnou

Nela Hanelová

pocit

než všechno začalo
šla jsem bez sebe dál
a pak přišla má představa
pocit
neuvěřitelné blízkosti
prostor se vyplnil
statickou elektřinou
jediným dotekem
proběhla jiskra
tehdy
než všechno začalo
byla jsem uvnitř
a trochu mimo
bezpohlavní žena

Dita Kosáková

MÁMA MÁ MÍLU

Lidová

Perina má čtyry rožky,
pod perinou čtyry nožky.

Ej, javor, javor,
javor zelený,
milej pod okénkem saděný.

Cukor jedla, kávu pila,
aby byla pěkná, bílá.

Ej, javor, javor,
javor zelený,
milej pod okénkem saděný.

Prolog aneb Mé dítě

Inženýr
Architekt
Lékař
Bankéř
Spisovatel
Režisér
Recitátor
Šéfredaktor Plavu
Advokát
Učitel
Ředitel
Inspektor
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy

Hra

DESET DVACET MÍLA!

CHLAPEC: A teď budu pikat. . .

JÁ!
NÉ, TY UŽ JSI PIKALA!
POJĎTE HRÁT NĚCO JINÉHO!
A NA CO?

CHLAPEC: No, a co třeba na. . .

NO TO JE BEZVA NÁPAD:
NA MAMINKU A NA TATÍNKA!
JÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓÓ!
TY BUDEŠ TATÍNEK!
TATÍNEK JDE DO PRÁCE A MÁ
KRAVATU!
A VENKU JE ZIMA.
ČEPICI!
RUKAVICE!
TRENÝRKY!
ŠÁLU!
A BUDEME MÍT DŮM!
A OBÝVÁK!
A JÁ BUDU MAMINKA!

A JÁ TETA!
A JÁ PŘIJDU NA NÁVŠTĚVU!

CHLAPEC: A já vám opravím pračku. . .

TY JDI NA ZÁCHOD
A ČTI NOVINY!
A JÁ KOUPÍM LAMPU!
A JÁ KOUPÍM OBRAZ!

CHLAPEC: A já vám ho pověším. . .

TY JDI DO GARÁŽE!
A JÁ KOUPÍM HOUPACÍ KŘESLO!
A BUDEME MÍT ZAHRADU!
A PSA!

CHLAPEC: A já toho psa. . .

HOLKY, VÍTE, ŽE KLÁRA MÁ ŠTĚNĚ!
JÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉ!
TAK HO PŘIVÁŽEM NA VODÍTKO!
TAK JDEM!

CHLAPEC: *(zůstává na scéně sám)*

Žena vede dialog

Ty už se holiš?!
No ty jsi ale vyrost?!
Už máš děvče?!
Kdy bude promoce?!
No z tebe je kus chlapa?!
Kdybys něco potřeboval, tak se stav. . .

PROBUZENÍ

No, ty jsi tak krásně vytapetoval. . .
Ty jsi tak šikovně zaparkoval. . .
To jsem netušila, že jsi tak báječný instalatér. . .
Ty jsi tak úžasně zryl zahradu, to prokazuje tvé analytické myšlení. . .
Pračka zase pere. . .
To s tou mapou byl geniální nápad. . .
Co by sis přál. . .
NIC NEŘÍKEJ, ZASE SIS NEUKLIDIL!

Epilog

Laxní !
Lajdák !!
Lenoch !!!
Lump !!!!
Lempl !!!!!
Lotr !!!!!
Já ti do smrti
Služku dělat nebudu

Autorský tým ŠTASTNÉ TO ŽENY

* * *

Na okno zařukám.
Sklo se rozdrobí
v obraz.
Chci se jím procpat.
Utržené rány slízne kočka.
Po svém si umře.
Nebezpečně nesmrtelná
jako pozadí – příliš
příliš nesmrtelná. . .

Dagmar Plamperová

Procházka starého muže

Zahrada vůní a jemna plná očím se otevírá
hudba bičující tesklivě ptákům zpívá
slunce se vráží břízám do listí
kusy vzduchu zalétají k hlubinám
kde žádné z labutí nedokázaly žít
vleklá je cesta mezi obdélníky vykynuté země
slunce trávu travou nechalo
než se vypořádá se stromy
krok a krok
těžce a znovu
znaveně leč rázně
raz a dva –
pro vojáky hvězdu –
srp s kladivem civilistům –
raz a dva
raz. . . dva. . . zde ji máš:
jak vilnou ženu nataženou
obnaženou
mírnou
hlasitě dýchá miliony úst
kdyby každému z nich minutu ticha dal
mlčel by pouhých 37 let
hudba neumlká
jako tehdy zpívá
když hladověli mrzli

Nela Plisková

předvede se, odejde“ – to jsou besídky tak, jak si je pamatuji z dětství. Jenže právě z těch dětských besídek mi zůstal odpor k tomuto slovu, a tady na Sobotce přitom vždy najdu pár vystoupení, které ve mně zanechají silný dojem.

Letos mě velmi příjemně překvapila úroveň vystoupení dětské dílny. Bylo živé, neotřelé díky minimálním rekvizitám, se kterými děti výborně pracovaly.

Z dalších vystoupení jsem měl dobrý dojem ze Šiktancova *Adama a Evy* v podání Kláry Zachariášové, které se povedly zejména živější pasáže.

Jitka Boháčová má zajímavý hlas, který se dobře poslouchá. Navíc tak silný, že by se ve spořitelním sále obešel bez zesilovací techniky. Tamní opotřebované reproduktory dojem z vystoupení spíše pokazily.

Hlavním nešvarem, zejména u některých dívek, byl výběr textu. U silného, těžkého textu je snadné nechat se unést a vystoupení, při kterém dívka vlastním projevem dojme sebe sama dříve, než si získá publikum, vyzní poněkud rozpačitě. V odlehčeném komediálním výstupu se přehrávání ztratí snadněji, čehož s úspěchem využili Jan Rozbořil a Tomáš Otava.

Těžko hodnotit práci konkrétních lektorů, znám-li ji jen zprostředkovaně přes výkony jejich studentů. Podle ovací, jichž se jim v úvodu programu dostalo, lze však usuzovat, že jsou s jejich vedením spokojeni zejména sami účastníci dílen, což je pro ně asi nejpodstatnější.

Celý večer dílen měl být důkazním materiálem pro soud češtiny. Čeština neobstála stoprocentně (recitace v cizích jazycích, pražské „dyť“ v jinak spisovné básni), ale soudce Smolka šalamounsky vložil rozhodnutí do rukou lidu. Ten rozhodl jednohlasně o její nevině. Nechme se překvapit, zda to bylo dobře.

Ondřej Šmejkal

Hommage aan de grijze

Těsně před uzávěrkou jsme obdrželi recenzi na večer dílen od našeho holandského spolupracovníka. Vzhledem k tomu, že nebyl čas na překlad, předkládáme vám ji v původním znění.

Wat bindt de Tsjechen? Behalve hun moeilijke taal en de liefde voor bier is de passie voor kunst zeker een factor. Dwars door de generaties heen. Op de slotavond van het festival in Sobotka bruiste het. Toon, taal en tekst bracht mensen in verroering. Muzikaal aaneengeregen door de grote grijze geitebreier. Een avond om niet snel te vergeten.

Robert van Loon

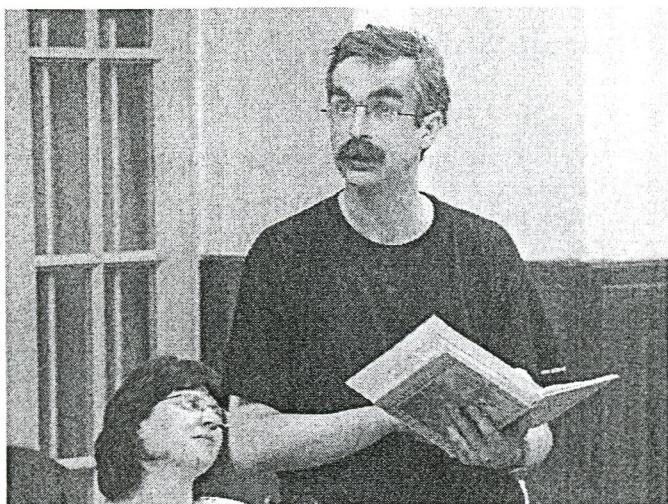
Zpívalo se...

recitovalo...

a kývalo do rytmu.

*Hned po Večeru dílen vystoupila i učitelská dílna
s básněmi Jakuba Hrona Metánovského.*

Datum narození jako handicap? aneb zdvořilost, k srdcím most

ážený pane Ondřeji Šmejkal, Váš článek *Kdo znečistil studánku* mě uvedl v úžas natolik, že se odhodlávám jej zveřejnit.

Vy nemusíte souhlasit s názorem proneseným pamětníci prvních Šrámkových Sobotek. Vám ale chyběla snaha dobrat se porozumění. Ale za to nemohou „křišťálové studánky“. Patos, vlastní starší generaci, nemusí být jen falešný, ale i upřímný. Což včerejší vystoupení prokázalo. Ale bylo zapotřebí se dívat a poslouchat.

Z krátkého rozhovoru, který jsme spolu v pátek ráno vedli, jste vysvětlil, že celé číslo, tedy i Váš článek, je pojato satiricky. Stáří jako objekt satiry – promiňte, ale nepodařené satiry – nechápu jako lehkou avantgardu, ale jako těžké faux-pas.

Jana Křenková

Vzkaz pro redaktora Ondřeje Šmejkalu

Co jste vy,
byli (?-y) jsme i my.
Co jsme my,
budete i vy.

Alena Svobodová

O studánkách

Motto: *Nejedna studánka malá se o pramínek bála, aby nezapadl do kalu, do bahna a do kamení, tak jako člověk do soužení. . .*

Tento článek *není* přímou reakcí na včerejší úvodník Ondřeje Šmejkalu.

ožadavek na čištění zakalené studánky, vznesený na jedné z přednášek, vzbuzuje spoustu otázek. Zkusím na ně hledat odpovědi.

Pokud vezmeme za základ představu o studánce festivalu, pak se tedy ptáme: co a jak zakalilo Náš Krásný Festival? Možnosti jsou v podstatě dvě.

Buď je tím zákallem cokoliv, co je odlišné od Naší Krásné Sobotky tak, jak si ji pamatujeme. Taková představa si zaslouží protest, protože se zakládá na zkostnatění. Nemůžeme přece dopustit, aby se z festivalu stalo muzeum s nápisem „tak takhle to vypadalo, když jsme, ach, byli mladí a krásní“. Nota bene, každý byl „mladý a krásný“ jindy. Festival je záležitost živá, proměnlivá a neustále se vyvíjející.

V druhém případě je zákallem úterní beseda (sic!) se spisovateli. Studánky naštěstí disponují samočisticí schopností a větší zákal správi pořádný déšť. Přeneseno do reálného života: pokud je festival věc živá a proměnlivá, čas od času se musí pokoušet o něco nového. Pokus se někdy nepovede. To je ovšem základní vlastností každého pokusu. A druhou základní vlastností je pak ta, že každý další pokus už v sobě obsahuje poučení z těch předchozích.

Také se můžeme zeptat, kdo stanoví, jak čistá studánka vypadá. Kdo má být tím strážcem čistoty našich studánek, který určí, co má být vymeteno? Já? Vy? Přípravný výbor? Snad bychom mohli říct „milosrdný čas“, kdyby to ovšem nebyla pouhá rétorická figura.

Ideál čisté křišťálové studánky také v sobě vzbuzuje zvláštní představu – představu něčeho dokonalého, průhledného, až asepticky čistého. Připomínám ovšem, že je životu nebezpečné pít destilovanou vodu v množství, ve kterém běžně požíváme vodu pitnou. Pro lidský organismus jsou nejzdravější vody minerální.

Na láhvi některých minerálek najdete někdy nápis: *Mírný zápach, přirozený zákal a sediment jsou ryze přírodního původu a nejsou jakostí na závadu*. I Sobotka by si citovaný nápis měla dát do vínku.

Jan Smolka

Kolik příležitostí má jazyk aneb Reklamní triky pana Flodrmána

Včera jsme do redakce obdrželi s prosbou o otištění následující vzkaz. Jeho autorky či autoři zřejmě chtěly/i vylepšit poněkud ospalý dojem z letošního Splav!u. Vzkaz uveřejňujeme, i když se domníváme, že jsme jej měli dostat o den dříve, abychom umožnili panu Flodrmánovi reagovat. Autorkám a autorům textu rovněž neslouží ke cti, že se nepodepsaly/i jmény.

imořádný podnikatelský cit prokázal nájemce nově opraveného areálu koupaliště v Sobotce. Skupina šesti příznivců Šrámkovy Sobotky z Prahy, Mladé Boleslavi, Olomouce a místních, okouzlena zákoutími městečka, se pokusila ve sváteční podvečer uskutečnit krátkou poznávací prohlídku (samozřejmě bez úmyslu vykoupat se). V pokladně porozuměli jejich záměru a za jedno vstupné (30 Kč) jim nahlédnutí umožnili. Po několika krocích však byla skupina dostižena ostrážitým panem Flodrmánem a neomaleně vypoklonkována se slovy: „Kupte si deset vstupenek a můžete si chodit, kam chcete!“ Pan nájemce vskutku dosáhl toho, že se o soboteckém koupališti a způsobech pana Flodrmána mluví a bude mluvit všude: na soboteckém náměstí, v kuloárech Šrámkovy Sobotky, na Šolcově statku, ve Spyšové, v Boleslavi, v Jičíně i v Olomouci a v Praze. Tedy Vám vřele doporučujeme, aby pro další „zvýšení“ turistického ruchu našli zástupci města Sobotky ještě více podobných podnikatelských duchů.

Účastníci Sobotky

SPLAV! — Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Vychází v Sobotce během konání 49. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 2. 7. do 9. 7. 2005. Cena 10 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, Milady Horákové 123, 160 00 Praha 6, IČO 26674122. Evidenční číslo MK ČR E 15812.

Redakce: Jan HON, Jan CHROMÝ, Jiří JANUŠKA, Judita KABZANOVÁ, Marie KANTŮRKOVÁ, František MARTÍNEK, Jana MELKOVÁ, Pavel PELC, Radek SCHICH, Radka ŠMAHELOVÁ, Ondřej ŠMEJKAL, Nelly VOSTRÁ

Vychází za přispění Studentského fondu FF UK a Královéhradeckého kraje.

DĚKUJEME

Vrchním od Svijan a panu elektrikáři odtamtěž
Pizzerii Rieger a Henrymu za dobré jídlo

Obsluze z Dallasu za utopence

Hynku Zlatníkovi za neutuchající pomoc

Lukáši Novosadovi za program

Paním Flodрманové a Jalovecké za organizaci

Paní Dědečkové nejen za dovolenou

Paní Bičišřové za dobrotu

Adélce a Terezce za skládání a za lepost

Honzovi Janatkovi za hodně

Šolcovi za statek a jeho obyvatele

Josefu Šlerkovi za alpinismus a koule

Katčině Manželce za tiskárnu

Grevemu za to, že v tom bratra nenechal samotného

Kuchařkám za vdolky

Velrybám za zpěv Cukráři za laskominu

Panu Flodрманovi za koupaliště

Hubertovi za grafiku

Galantnímu jelenu Jiřímu Peňásovi za plentou

Petru Machanovi za Ventil v hlavě

Haně Zobačové za inspiraci

JUDr. Theodoru Petryšínovi za divadelní rekvizitu

a Pavlu Řezníčkovu za vše

P. S. Anděl děkuje uklízečce ze stadionu
za úklid vodkotrysku